

Sygn. akt V GC 809/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Dzierżonowie Wydział V Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR J. Dams

Protokolant: S. Poborczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2016 r. w Dzierżonowie na rozprawie sprawy

z powództwa :

W. W.

przeciwko:

(...) S. A. w W.

o zapłatę 33.460,17 zł

I. oddała powództwo

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt V GC 809/15

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 27 października 2015r. W. W., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...), (...) z/ s w K., domagał się od Towarzystwa (...) S.A. w W. zapłaty kwoty 33 460,17 zł wraz z kosztami postępowania. W uzasadnieniu żądania podał, że posiadał u pozwanego w okresie od 24 września 2014r. do 24 marca 2014r. polisę ubezpieczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu międzynarodowym, która obejmowała także szkody w przewożonym towarze – wyrobach alkoholowych. W dniu 30 grudnia 2014r. powód przewoził piwo po terytorium Niemiec (pomiędzy miejscowościami O. a W.), lecz w wyniku błędnego zamocowania ładunku przez kierowcę oraz zbyt gwałtownego wjazdu kierowcy w zakręt – nastąpiło przewrócenie się towaru z naczepy poza samochód i jego zniszczenie. W konsekwencji zdarzenia powód został zmuszony do naprawienia szkody poniesionej przez właściciela towaru, która odpowiadała wartości piwa (8.406,23 EUR). Odszkodowanie z tego tytułu zostało potrącone z wiarytelnością powoda o zapłatę frachtu. Roszczenie względem strony pozwanej odpowiada tej szkodzi, pomniejszonej jednak o wartość wynikającej z umowy ubezpieczenia franszyzy redukcyjnej (300 USD).

W złożonej dnia 4 grudnia 2015r. odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości. Zarzuciła, że w okolicznościach sprawy nie doszło do powstania wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, albowiem zdarzenie nastąpiło nie podczas wykonywania przewozu w ruchu międzynarodowym, ale w ruchu po terytorium Niemiec. Nadto podniosła, że wystawiony w związku ze spornym przewozem list przewozowy nie spełnia wymagań określonych w Konwencji CMR – co ma fundamentalne znaczenie, gdyż warunkiem udzielanej przez pozwaną ochrony było wykonywanie przez ubezpieczającego przewozu przesyłki na podstawie listu przewozowego CMR, wystawionego zgodnie z Konwencją CMR. Tymczasem powód nie został w ogóle uwzględniony w dokumencie przewozowym jako przewoźnik, brak w nim również danych o rodzaju towaru i sposobie jego opakowania. Pozwana

zarzuciła również, że zgodnie z łączącą strony umową ubezpieczenia przewóz piwa został wyłączony z zakresu świadczonej przez pozwaną ochrony, jak również umowa wyłącza jej odpowiedzialność za szkody powstałe z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, za które ubezpieczający nie ponosi winy – a za takie należy uznać – zgodnie z ustawą Prawo przewozowe – niewłaściwie wykonane czynności ładunkowe. Na zakończenie wskazała, że powód nie udowodnił ani faktu poniesienia szkody (zapłaty odszkodowania na rzecz (...)V.) ani asortymentu i wartości zniszczonego ładunku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 września 2014r. W. W., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...), (...) z/s w K., zawarł z Towarzystwem (...) S.A. w W. umowę odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu międzynarodowym (wznowienie wcześniej zawartej umowy). Zakres ubezpieczenia regulował § 4 OWU, zgodnie z którym pozwana udzielała ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej powoda, dokonującego przewozu przesyłek zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi dotyczącymi wykonywania międzynarodowego transportu drogowego, na podstawie listu przewozowego CMR, w którym są zamieszczone dane ubezpieczającego: nazwa (nazwisko) i adres. Przedmiotem ubezpieczenia była odpowiedzialność ponoszona zgodnie z przepisami Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu towarów (CMR) za szkody rzeczowe, które nastąpiły między przyjęciem przesyłki do przewozu a jej wydaniem, jak również szkody finansowe powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie.

Powód określił w umowie, iż świadczy usługi przewozu w zakresie następujących towarów: wyrobów alkoholowych, sprzętu elektronicznego, sprzętu AGD oraz innych. Przewóz alkoholu (z wyłączeniem piwa) wymagał spełnienia przez ubezpieczającego dodatkowych wymogów szczególnych, jak m.in. wyposażenia kierowcy w telefon komórkowy, wykonywania przewozów po drogach klasy międzynarodowej i krajowej, dostosowania się do ograniczeń w zakresie czasu i miejsc postojów.

Umowa wyłączała odpowiedzialność strony pozwanej m.in. za szkody powstałe wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa ubezpieczającego (§ 6 ust.1 pkt 1 OWU), jak również wskutek niewłaściwego załadowania lub rozmieszczenia towaru na środku transportu przez nadawcę (6 ust.2 pkt 1 OWU).

Ochrona ubezpieczeniowa została udzielona przez pozwaną na okres od 25 września 2014r. do 24 września 2015r. Sumę ubezpieczenia na każde zdarzenie określono na 350 000 USD, a franszyzę redukcijną ustalono na kwotę 300 USD.

(dowód: Polisa nr (...), k.13-13v.;

OWU, k.17-27)

W dniu 3 marca 2014r. powód zawarł z (...)V. z/s w O. ((...)) umowę świadczenia stałych usług transportowych. Na jej podstawie powód miał świadczyć przewozy po przedstawieniu mu szczegółowych zleceń drogą mailową. Umowna odpowiedzialność powoda obejmowała także załadunek przewożonego towaru, prawidłowe jego zabezpieczenie / przymocowanie do środka transportu oraz rozładunek. Ryzyko utraty / zniszczenia / kradzieży towaru przechodziło na powoda wraz z odebraniem towaru z rampy nadawcy i trwało do jego rozładowania.

(dowód: umowa o świadczenie stałych usług transportowych, k.7-8, 11)

W dniu 30 grudnia 2014r. o godz. 12:40 kierowca powoda S. G., na podstawie zlecenia udzielonego powodowi przez (...)V., dokonał w miejscowości O. ((...)) załadunku przedmiotu przewozu na samochód o nr rej. (...) (...). Jednak - z uwagi na pośpiech - nie dokonał mocowania towaru do pojazdu, w tym zawsze stosowanego w takich okolicznościach zabezpieczenia pasami i deskami aluminiowymi. Ładunkiem były butelki piwa umieszczone w 1280 skrzynkach na 32 paletach, a miejscem przeznaczenia przewozu miejscowość W. ((...)).

O godzinie 16:45/17:05 podczas ruszania pojazdu ze światła i wykonywania manewru skrętu w lewo nastąpiło przechylenie się towaru, wypchnięcie plandeki przez skrzynki z butelkami i wysypanie się ich na ulicę.

W związku ze zdarzeniem w prowadzonym przez organ niemiecki postępowaniu wykroczeniowym stwierdzono, iż kierowca zaniechał rozmieszczenia / zabezpieczenia ładunku na samochodzie ciężarowym w sposób niezagrażający bezpieczeństwu ruchu drogowego.

(dowód: przesłuchanie powoda W. W., k.70v.;

list przewozowy CMR nr (...), k.51;

zgłoszenie szkody, k.12;

wysłuchanie w sprawie adm. postępow. upominawczego, k.14v.;

potrącenie odszkodowania z 8.01.2016r., k.66)

W dniu 27 marca 2015r. (...)V. wystawiła powodowi rachunek z tytułu szkody na kwotę 8 406,23 EUR.

(dowód: rachunek z 27.03.2015r., k.9)

Powód zgłosił szkodę ubezpieczycielowi. Wysokość szkody określił na kwotę 8 406,23 EUR.

Strona pozwana przeprowadziła postępowanie likwidacyjne, w którego wyniku odmówiła zapłaty odszkodowania. W uzasadnieniu podała, że do szkody doszło z powodu braku zabezpieczenia ładunku na naczepie (rażące niedbalstwo?), a nadto wynikająca z umowy stron ochrona nie jest rozszerzona na rozładunek i załadunek dokonywany przez ubezpieczającego w ramach umowy przewozu, przy czym sporny przewóz miał charakter kabotażowy, zatem nie mieścił się w zakresie polisy OC przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym.

(dowód: zgłoszenie szkody, k.12;

pismo str. pozwanej z 3.06.2015r., k.14;

wniosek powoda o weryfikację odszkodowania, k.15-16;

pismo str. pozwanej z dnia 28.09.2015r., k.10)

Pismem z dnia 8 stycznia 2016r. (...)V. z/s w O. oświadczył powodowi o potrąceniu wierzytelności odszkodowawczej w kwocie 8 406,23 EUR (wartość piwa umieszczonego na 32 paletach, tj. w 1280 skrzynkach) z wierzytelnością powoda o zapłatę wynagrodzenia za przewóz z faktury nr (...).

(dowód: potrącenie odszkodowania z 8.01.2016r., k.66)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie nie było sporu co do przebiegu i przyczyn zdarzenia szkodowego z dnia 30 grudnia 2014r., z tytułu którego powód wystąpił do pozwanej o zapłatę odszkodowania z własnej polisy OC w kwocie 33 460,17 zł, stanowiącej równowartość kwoty 8 406,23 EUR. W szczególności do zdarzenia doszło w okresie obowiązywania Polisy nr (...), w ramach przewozu „krajowego” na terenie Niemiec, wykonywanego przez przedsiębiorstwo i pojazd zarejestrowane w Polsce (przewóz kabotażowy). W wyniku braku zabezpieczenia towaru na pojeździe przez pracownika powoda doszło do zniszczenia ładunku wskutek jego wypadnięcia z pojazdu.

W okolicznościach tak ustalonego stanu faktycznego strona pozwana podniosła szereg zarzutów, w tym dotyczących zarówno objęcia przedmiotowego zdarzenia ochroną ubezpieczeniową z Polisy odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu międzynarodowym, jak i dotyczących udowodnienia przez powoda faktu poniesienia szkody i jej wysokości. Analizując treść łączącej strony umowy ubezpieczenia Sąd ustalił, iż zgodnie z § 4 OWU pozwana udzielała ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej powoda, dokonującego przewozu przesyłek zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi dotyczącymi wykonywania międzynarodowego transportu drogowego, na podstawie listu przewozowego CMR, w którym są zamieszczane dane ubezpieczającego: nazwa (nazwisko) i adres. Jednocześnie wskazano, że przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność ponoszona zgodnie z przepisami Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu towarów (CMR) za szkody rzeczowe, które nastąpiły między przyjęciem przesyłki do przewozu a jej wydaniem, jak również szkody finansowe powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie. Wobec tak określonego zakresu i przedmiotu łączącej strony umowy Sąd ustalił, że udzielana przez stronę pozwaną ochrona ubezpieczeniowa nie obejmowała spornego wypadku. W szczególności zgodnie z art.1 ust.1 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) konwencję stosuje się do wszelkich umów o zarobkowy przewóz drogowy towarów, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym. Sytuacja taka jednak w sprawie nie zachodzi, skoro sporny przewóz wykonywany był pomiędzy O. (miejsce załadunku) a W. (miejsce planowanego rozładunku), które do dwa miasta położone są na terytorium Niemiec. Wbrew przekonaniu powoda, wyrażonemu w jego przesłuchaniu, nie udowodnił on w sprawie, że łączyła go z pozwaną umowa ubezpieczenia dotycząca odpowiedzialności cywilnej w transporcie kabotażowym, który polega co do zasady na tym, że przewóz wykonywany jest pojazdem samochodowym zarejestrowanym w innym państwie bądź wykonywany jest przez przedsiębiorstwo zarejestrowane na terenie innego państwa, niż wykonywana usługa. Sytuacja taka jest bowiem bez znaczenia dla stosowania Konwencji CMR, dla którego istotne jest jedynie, aby przewóz był wykonywany pomiędzy różnymi krajami. Tylko taki zatem przewóz nosi miano międzynarodowego.

Z uwagi na powyższe należało ocenić, że strona pozwana nie odpowiada za szkodę spowodowaną przez powoda w dniu 30 grudnia 2014r., gdyż polisa nr (...) nie obejmuje przewozów kabotażowych. Jest to o tyle zrozumiałe, w sytuacji takiego przewozu najczęściej będą znajdowały zastosowanie przepisy prawa materialnego obcego, nie zaś prawa polskiego, czy Konwencji CMR (por. art.5 ust.1 Rozp. Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych - R. I). Ocena ta stanowiła podstawę oddalenia powództwa przez Sąd.

Niezależnie od powyższego Sąd dostrzegł, że w sytuacji zaniechania przez kierowcę powoda mocowania ładunku do pojazdu przy pomocy pasów i aluminiowych desek, który to sposób winien być zawsze stosowany przy przewozie takiego ładunku, jak istotny – na którą to sytuację wskazał powód w swoim przesłuchaniu – zachodzi wyłączenie odpowiedzialności strony pozwanej z § 6 ust.1 pkt 1 OWU (rażące niedbalstwo). Stosowny zarzut nie został jednak podniesiony w odpowiedzi na pozew, a jedynie w postępowaniu likwidacyjnym – nie mógł zatem stanowić podstawy orzekania.

Sąd nie podzielił natomiast przekonania strony pozwanej o wyłączeniu z ochrony ubezpieczeniowej przewozu piwa – zarzut taki wynikał zapewne z niestarannej wykładni językowej warunków szczególnych postępowania z ładunkami wrażliwymi (k.13v.). W umowie ubezpieczenia brak również jednoznacznych postanowień dla wyłączenia odpowiedzialności pozwanej z tytułu wykonanych przez przewoźnika czynności załadunkowych, a zwłaszcza dotyczących należytego mocowania ładunku na pojeździe. Nadto powód udowodnił – choć dopiero w toku sporu – fakt poniesienia szkody i jej wysokość (oświadczenie o potrąceniu z dnia 8 stycznia 2016r.). Pozwana nie podniosła innych zarzutów przeciwko temu dowodowi jak tylko ten, że jest on spóźniony. Nie złożyła też związanych z nim dalszych wniosków dowodowych, a w związku z tym należało stwierdzić, że złożenie omawianego pisma dopiero na rozprawie w dniu 18 stycznia 2016r. nie spowodowało zwłoki w rozpoznaniu sprawy (art.207 § 6 k.p.c.).

Mając na uwadze powyższe rozważania orzeczono, jak w pkt I sentencji wyroku z dnia 18 stycznia 2015r. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art.98 § 1 i 3 k.p.c. Obejmują one poniesione przez pozwaną wynagrodzenie radcy prawnego według minimalnej stawki (2 400 zł na podstawie rozp. MS z dnia 28.09.2002r.) oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa procesowego (17 zł).